

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00.407
KONU : Yazılı Soru Önergesi

01.13.12007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

- İLGİ:** a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 12.02.2007 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/20344-29342/66591 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 15.02.2007 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-557-14/666 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazı ile Adana Milletvekili N.Gaye ERBATUR tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/20344 esas nolu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/20344 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

"Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler" başlıklı genelgenin 4 Temmuz 2006'da resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmesinden bu yana 6 aylık bir süre geçmiştir. Bu süre içerisinde ikinci 3 aylık ayrıntılı faaliyet raporları alınmıştır. Bu kapsamda kadına yönelik şiddetin önlenmesi için;

SORULAR :

- 1) Aile Danışma ve Toplum Merkezlerine ilgili genelgenin uygulanmasına ilişkin verilen talimat sonucu yapılan çalışmalar nelerdir?
- 2) İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri genelgeye ilişkin yaptıkları çalışmalar düzenli olarak gönderiyorlar mı? Son üç aylık çalışmalara ilişkin kaç il müdürlüğünden yanıt geldi?
- 3) "Alo Şiddet Hattı" ile ilgili çalışmaları yürütmek üzere SHÇEK Genel Müdürlüğünün oluşturduğu komisyon, oluşturulduğu tarihten bu yana ne tür çalışmalar yapmıştır?
- 4) Geçtiğimiz 3 ay içinde kadın sığınma evi açılmış mıdır?
- 5) 2007-2010 Ulusal Eylem Planı ile ilgili çalışmalarda ne tür bir gelişme olmuştur?
- 6) Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu ile ilgili daha önce verilen soru önergesine verilen cevaba göre, Hükümetin bu konudaki görüşünün, söz konusu komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtisas Komisyonlarından Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu çalışma alanlarına eklenmesi doğrultusunda olduğu belirtilmiştir. Bu konuda ne gibi çalışmalar yapılmıştır?
- 7) Emniyet ve Jandarma Birimlerinde kadına ve çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması öngörülen çalışmalar konusunda geçtiğimiz 3 ay içinde ne tür somut adımlar atılmıştır?
- 8) Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu'nun kurulması yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAPLAR :

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Aile Danışma ve Toplum Merkezlerinde Genelge uyarınca yapılan/planlanan çalışmalar kapsamında;

- Köy ve mahallelerde yerinde bilgilendirme toplantıları,
- Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı kapsamında en az 100 kadının eğitilmesi, eğitim almış 500 kadının katılımıyla kadına karşı şiddet konusunda yapılacak çalışmaların planlanması, 4320 sayılı Kanunun yerel bazda (il ve ilçeler düzeyine) tanıtım amacıyla broşür basılıp dağıtımı,

- Bireysel görüşmeler yapılarak Aile Mahkemeleri ile ortak çalışmalar yapılması,
- Boşanma aşamasındaki ailelere yönelik aile görüşmelerinin yapılması,
- Ayni-nakdi yardım kampanyası,
- Kadın konukevinden ayrılan kadınların desteklenmesi,
- Meslek edindirme ve farklı bireysel gelişim kurslarına devam eden kadınların çocukları için toplum merkezlerinde oyun odaları oluşturularak çocukların bakım sorunlarının çözülmesi,
- Eğitimi yarım kalan genç kızlara yönelik eğitimlerini tamamlamaları ve/ veya üst seviyelere taşıyabilmeleri için çalışmalar Toplum Merkezleri aracılığı ile yürütülmektedir. Bunun yanı sıra genç kız ve kadınlara haklarını arayabilme, aile içi iletişimi güçlendirilip demokratik bir aile yapısı içerisinde söz sahibi olmaları yönünde bilgilendirici ve eğitici çalışmaların yürütülmesi,
- Aktif iş yaşamına katılmak isteyen ancak çocuklarını bırakabilecek yer bulamayan kadınlara ücretsiz kreş bakımı hizmeti sağlanması,
- Toplum Merkezlerinde okuma yazma kursları, kadının insan hakları eğitimleri, toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili eğitim seminerleri gerçekleştirilmektedir. İller düzeyinde Toplum Merkezleri aracılığı ile şiddete maruz kalan kadınların şiddet sonrası uygulaması gereken hukuki sürecin hızlandırılması ve kadının örselenmesinin en aza indirilmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yöntemleri uygulanmaktadır. Aile Danışma Merkezleri ve Toplum Merkezlerinde Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı uygulanmaktadır.
- Ailenin güçlendirilmesi ve olumlu aile iletişiminin sağlanarak şiddet olgusunun ortadan kaldırılması amacıyla hizmet programları oluşturan Toplum Merkezleri ve Aile Danışma Merkezlerinin sayılarının artırılması ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen meslek elemanları ile desteklenmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda bölgesel toplantılar gerçekleştirecektir.

43 ilimizden illerinde yapılan/planlanan çalışmalara ilişkin bilgiler gelmiştir. Halende gelmeye devam etmektedir.

Söz konusu 2006/17 No'lu Başbakanlık Genelgesi kapsamında Ülke genelinde 24 saat ücretsiz hizmet verecek "ALO Şiddet Hattı" nın oluşturulması konusunda Genel Müdürlüğümüz sorumlu Kurum olarak belirlenmiş, işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşlar olarak ise İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Üniversite ve Özel Sektöre ait sağlık kuruluşları ve Barolar gösterilmiştir.

Bu kapsamda, Alo Şiddet Hattı ile ilgili çalışmaları yürütmek üzere Genel Müdürlük Makamının 19.09.2006 tarih ve 2207 sayılı Olur' u ile Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Çocuk Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ve Aile, Kadın ve Toplum Hizmetleri Dairesi Başkanlıklarından görevlendirilen birer meslek elemanından oluşan bir komisyon oluşturulmuştur.

Komisyon tarafından yapılan çalışmalar sonucunda; şiddete uğrayan birey/bireylerin, gereksinim duyduğu profesyonel hizmeti ücretsiz, en kolay ulaşılabilir şekilde alması amacıyla Genelgede belirtilen sorumlu kuruluşlarla işbirliği yapılması amacıyla bir protokol taslağı hazırlanmıştır.

Protokol taslağında; şiddete uğrayan birey/bireylerin ilk başvurduğu birimin güvenlik güçleri olmasından hareketle, şiddete uğrayan birey/bireyler tarafından yapılacak aramaların, şu an il, ilçe, kasaba, köy düzeyinde örgütlenmesini tamamlayarak hizmet veren Emniyet Genel Müdürlüğüne ait Alo "155", Jandarma Genel Komutanlığına ait Alo "156" ve Sağlık Bakanlığına ait Alo "112" telefon hatlarının hizmeti kapsamında değerlendirilmesi önerilmiş, kurumlar arasında koordinasyon sağlanması ve kurumların konuya ilişkin katkıları belirlenmiştir.

17.10.2006 tarihinde İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Barolar Birliğinden katılan birer temsilci ile Genel Müdürlüğümüzde toplantı yapılmıştır. Söz konusu toplantıda, hazırlanan protokol taslağı değerlendirilmiştir. Konuya ilişkin birçok hat olmasından ziyade ilgili hatların uygulamayı daha etkin kılacak şekilde basamaklandırılması amaçlanmıştır. Ayrıca Alo 183 Hattı, sosyal hizmetlere ihtiyaç duyan bireylerin başvurabilecekleri, bilgi alabilecekleri ve yönlendirilebilecekleri şekilde SHÇEK Genel Müdürlüğü bünyesinde yeniden yapılandırılmış ve 7 gün 24 saat hizmet vermeye başlamıştır.

Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak hizmet vermek üzere 23.02.2007 tarihinde biri 50, diğeri 10 kapasiteli 2 kadın konukevi daha hizmete açılmıştır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesinin "B.Kadına Yönelik Şiddet Konusundaki Çözüm Önerilerinin Yaşama Geçirilmesinde Koordineli Çalışması Gereken Kurumlar" ana başlığı, "Hizmet Kurumları" alt başlığı altındaki 11. maddede "Kadından Sorumlu Devlet Bakanlığı koordinasyonunda bütün kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteleri, sivil toplum kuruluşlarını, özel sektör ve yerel yönetimleri de kapsayacak "2006-2010 Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Eylem Planı" hazırlanmalı ve uygulamaları takip edilmelidir" tedbiri yer almaktadır. Söz konusu tedbirin gerçekleştirilmesinden sorumlu kuruluş Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, işbirliği kuruluşları ise ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, Yerel Yönetimler, Üniversitelerin Kadın Sorunları Araştırma Merkezleri Sivil Toplum kuruluşları ve Özel Sektör olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede genel Müdürlük tarafından, kadına yönelik şiddet, töre/namus cinayetlerinin önlenmesi amacıyla, yasal, kurumsal, eğitsel ve kültürel alanlarda alınması gereken önlemlerin, kapsamlı olarak tespit edilmesi ve 2007-2010 dönemini kapsayacak bir Ulusal Eylem Planı'nın hazırlanması hedeflenmektedir. Genel Müdürlüğün 2007 yılı çalışma planında yer alan Ulusal Plan hazırlığı çerçevesinde yukarıda belirtilen ilgili tüm tarafların temsilcilerinin katılımı ile çeşitli çalışma toplantıları düzenlenecektir. Bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir.

İçişleri Bakanlığınca verilen cevaba göre;

Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinsiyetlerinin Önlenmesi İçin alınacak Tedbirler konulu genelge kapsamında; Karakollarda görev yapan şiddet mağduru insanlarla yüz yüze gelen personelimize yönelik, 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un uygulanması, kadınlara

karşı şiddet, kadın erkek eşitliği, toplumsal cinsiyet eğitimi ve şiddet mağdurlarına yaklaşım tarzı konularında, Emniyet Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu koordinasyonunda 2007 yılı içerisinde hizmet içi eğitim proje çalışmaları yürütülmektedir.

Bu doğrultuda; İçişleri Bakanı Sayın Abdülkadir AKSU ve Devlet Bakanı Sayın Nimet ÇUBUKÇU tarafından 26.12.2006 tarihinde "Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Projesi Protokolü" basın toplantısı düzenlenmek suretiyle imzalanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında; birinci aşamada bölge merkezi olarak tespit edilen İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Erzurum, Samsun, Bursa, Kayseri, Adana, Antalya illeri ile bağlı illerden katılacak personel ile eğitici kadrosu oluşturulacaktır. İkinci aşamada ise oluşturulan eğitici kadro tarafından, İl Emniyet Müdürlükleri Polis Merkezlerinde ve Polis Karakollarında çalışan yaklaşık 40.000 personelin eğitilmesi planlanmaktadır.

2006/17 sayılı Başbakanlık genelgesi hükümleri doğrultusunda uygulamada yerine getirilmesi gereken hususlar kapsamında, bazı kurum ve kuruluşlar ile il valiliklerinin neler yapması gerektiği konusunda hazırlanan "Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Koordinasyonu" konulu 11.01.2007 tarih ve 6 sayılı Genelge hazırlanarak 81 İl Valiliğine gönderilmiştir.

UNICEF ve AB ile işbirliği içerisinde yürütülen "Eğitim Ortamlarında Şiddetin Azaltılması, Önlenmesi Strateji ve Eylem Planı 2006-2011" dahilinde; eğitim ortamlarında güvenliğin sağlanması bileşeninde Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı ve Gazi Üniversitesi işbirliğinde "Eğitim Ortamlarında Güvenliğin Sağlanmasına Yönelik Bilimsel Analizlerin Yapılması ve Koruyucu/Önleyici Güvenlik Faktörlerinin Güçlendirilmesinde İşbirliği Projesi" kapsamında çalışmalar başlatılmıştır.

Söz konusu eylem planı çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim bakanlığı ve Gazi Üniversitesi işbirliğinde;

Halen okullarımızda alınan güvenlik önlemlerinin yeterliliğinin tespiti ve bilimsel analizi,

Okullarda güvenli ortamı olumsuz etkileyen şiddet ve şiddet içerikli olayların, potansiyel boyutunun belirlenmesine yönelik ulusal veri tabanının hazırlanması ve sorunun tespitine yönelik bilimsel analizlerin yapılması,

Okullarda güvenliği olumsuz etkileyen iç ve dış faktörlerin tespiti ve bilimsel analizlerin yapılması,

Şiddete karşı koruma ve şiddet olaylarının önlenmesine yönelik alınması gereken koruyucu/önleyici güvenlik önlemlerinde, tüm tarafların (polis, okul yönetimi, okul aile birliği, veli, sivil toplum kuruluşları vb.) sorumluluklarının ve rollerinin belirlenmesi,

Konu ile ilgili kamu oyunun duyarlılığının artırılması ve bilinçlendirilmesine yönelik etkinliklerin (Seminer-panel-sempozyum vb.) yapılması,

Okullarda güvenli ortamın oluşturulmasında polisin rolünün güçlendirilmesine yönelik eğitim ve diğer hizmet ihtiyaçlarının karşılanmasında gerekli desteğin sağlanması,

Eğitim ortamlarının güvenliğinin sağlanmasına yönelik, alınması gereken ideal önlemlerin standartları ile ilgili tüm tarafların sorumluluklarını kapsayan "Eğitim Ortamlarının Sağlanmasına Yönelik Ulusal uygulama Rehberi"nin hazırlanması gibi faaliyetlerin yapılması planlanmaktadır.

Yürütülen projelerden elde edilen veriler, okullarda meydana gelen şiddetin nedenleri, sayısal ve coğrafi dağılımı hakkında bilimsel, geçerli, analiz edilebilir sonuçların elde edilmesini sağlayacaktır. Yapılan bu çalışmalar da okullarda şiddetin önlenmesi çalışmalarına temel oluşturacaktır.

Yukarda belirtilen amaçlara yönelik olarak çalışmalarımız kesintisiz bir şekilde sürdürülmektedir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı